

Knjaza ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 12-50 Din
za inozemstvo 25—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barvarska ul. 1
Tel. št. 22.

Celje, Aleksandrova s.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu št. 11.842.

Pred vlado narodne koncentracije?

INICIJATIVA VLADARJA. — DAVIDOVIČ IN LUKINIČ V AVDIJEN-
CI. — PRESENETLJIV RAZVOJ KRIZE.

Ljubljana, 17. aprila.
Klerikalci bi radi za vsako ceno pri-
šli v vlado. Pripravljani so, odložiti
avtonomijo, pozabiti na Radića, pre-
klicati gonjo proti Srbom, pustiti slo-
venske vojske v Makedoniji, samo če
zopet vržejo radikalci nanje dobro
oko. Voljni so se vsteti na ministrske
fotele, če pa že to ne, hočejo biti vsaj
tíhi kompanjoni radikalcev, samo če
se jim izroči Slovenija v politično in
gospodarsko eksploatacijo.

V petek so se klerikalci po banke-
tu pri vojnem bogatašu Prpiću še ob-
jemali in poljubovali z Radićem, v
nedeljo sta delegata SLS, poslanca
Brodar in Štrcin na radićevskem
shodu v Zagrebu dvigala tri prste k
Bogu ter prisegala Radiću: Zvestoba
za zvestobo! Gosp. Radić in njegovi
republicanci so na nedeljskem shodu
«koraj izgubili glas, ko so na vso moč
hvalili dr. Korošca ter klicali: Živela
slovenska republika! Petelin pa pri g.
Radiću ni imel prilike, da bi se tri-
krat zapel, že so slovenski klerikalci
svojega generalisima desetkrat zata-
žili. Romana fides, nulla fides.

Kako perpleksni so postali klerikal-
ci radi preobrata v notranji politiki,
jim je lahko bilo čitati na dolgih obra-
zih že v nedeljo, ko so začudeno čita-
li «Jutrova» poročila o razbitju za-
grebskih pogajanj. Prvi njihovi vodi-
telji so zatrjevali, da «Jutro» nima to
pot zanesljivih vesti in da je nemo-
goče, da bi se situacija naenkrat tako
spremenila. Strah in groza pa kleri-
kalcev nista popustila niti danes, kar
je vidno iz njihovega glavnega glasi-
la «Slovenec» še danes upa, da je si-
tuacija «brez odločitve». Zdi se mu
le, da je Radićev govor v Zagrebu ra-
dikalcem «nekoliko oplašil» ter «potr-
dil v njihovi sumnji», da Radić ne
misli resno na sporazum. Iz ostalega
«Slovenca» pa se čita, s kako silo
pritisakovalci klerikalci vetrove nazaj.
«Slovenec» je v ta namen falzificiral
pravi vtis Radićevega shoda s tem, da
je v svojem poročilu izpustil vse Ra-
dićeve izpade na kralja, monarhijo in
radikalce. Klerikalno glasiло je zlasti
zamočalo, s kakim frenetičnim pu-
dorkom je bila od radićevcev po-
zdravljena «Slovenska republika»,
kako je Radić poudarjal, da je dr.
Korošec «diktiral» («Slovenec»
piše «formuliral») pogoje in kako je
dal Radić dr. Korošcu «dovolje-
nje, da sme iti v Beograd, kjer bo
eventualno tudi moral na njegov ukaz
zapustiti skupščino in hotele.» Razu-
me se, da se je «Slovenec» vendarle
tudi zdelo preopasno, približiti, da je
Radić s posebnim pudorkom nagla-
šal, da so federalistični blokaši do
zadnjega diha na strani
Nemcev.

Razumemo, da dr. Korošec sedaj
rvideva, kam je zabredel, ko je drl
šez drn in strn za Radićem, razume-
mo tudi to, da bi se rad rešil katastro-
falnega poloma, ki mora neizbežno
slediti Radićevi protidržavni akciji,
neodpustljivo pa je, da imajo klerikal-
ci, ki so bili na zločinu in flagranti za-
saženi, sedaj pogum, da svoje hudo-
felstvo taje. Danes ni nobene razlike
več med Radićem in dr. Korošcem.
Radićevski in klerikalno politiko je
treba tretirati po istih principih in z
istih vidikov. Pri krivdoreku bi se
smelo kvečjem upoštevatí nenormal-
no duševno stanje g. Radića in ana-
fabetstvo njegovih po demagogiji za-
peljanih voditeljev, pri naših klerikal-
cih pa bi se vsekako moralo kot ob-
težavno okoliščino navajati, da je
njihov zločin storjen pri popolni zave-
sti in hotoma. Nadaljni obteževalni
moment bi bil, da stoji na čelu de-
struktivne protinarodne in protidrž-
vne akcije v Sloveniji organizirana du-
hovščina.

Z vsemi sredstvi nemorale in brez-
bojja so začeli klerikalci boj proti
edinstveni državi in proti narodnemu
edinstvu. Z demagogijo in z razpaj-
vanjem ljudskih strasti, pri poslednjih
volitvah pridobljena zmaga jim je v
smagoslavju zamračila pamet, da so
se pokazali v polni nagoti taki, kakr-
šni so v dnu svoje izprižene duše.
Izkazala se je pravica. Vjeli so se
v lastne zanke, iz katerih ni več iz-
poda.

BONAR LAW ODSTOPI?
Nadomestil ga lord Curzon.

London, 17. aprila. 1. List «News of
the World» je včeraj naznanil, da bo
Bonar Law v kratkem demissioniral in
to iz zdravstvenih razlogov. Nadomestil
ga bo lord Curzon. Vest je vlada sicer
demantirala, toda politični krogi kljub te-
mu trdijo, da je resnična, posebno ker
se premierjevo zdravje od dne do dne
slabša.

Zagreb, 17. aprila. r. «Novosti» so
prejele iz Beograda sledeče situacijsko
poročilo: «Prvi dan vladne krize
je jako značilen za razvoj nadaljnjih
dogodkov, ker ne more biti več dva-
ma, v kateri smeri se bodo razvijali.
Tako prvi dan je jasno pokazal smer-
nice bodočim dogodkom in je jasno,
da kriza ne more dolgo trajati. Dalje
je očitno, da se težišče ne nahaja
več v radikalni stranki, ki od meseca
decembra beleži blamažo za blama-
žo, neuspeh za neuspehom, ki so po-
vzročili toliko škode državi in politiki.
To je izjavil Vašemu dopisniku odlo-
čujoč politik, ki mu pa ni mogel na-
vesti konkretnih činjenic. Ta politik
je opozoril Vašega dopisnika na dej-
stvo, da Pašić ni dobil kot doslej
mandata za sestavo nove vlade, niti
mu ni bila poverjena naloga, da se
posvetuje z zastopniki drugih politi-
čnih strank, temveč je vzela krona
sama te nosle v roke in hoče sama

razčistiti situacijo. To je prva faza v
reševanju krize.
Prve avdijske na dvoru značijo za
politični svet senzacija, ker kažejo
na odločen preokret. Avdijsca za-
časnega predsednika narodne skupšči-
ne, Peleša, nima politične važnosti,
ker je popolnoma formalne narave.
Peleš je bil sprejet pri kralju na last-
no prošnjo, da se mu predstavi. Po
avdijskah na najvišjem mestu se vidi,
da prihaja demokratska stranka kot
prva v poštev pri reševanju krize in
da zavzame odločilno mesto. Kriza se
more rešiti samo v smeri državotvor-
nosti in nacionalne koncentracije.»

**OTVORITEV ČESKEGA
PARLAMENTA.**
Praga, 17. aprila. s. Danes dopoldne
se je otvorilo pomladansko zasedanje
narodne skupščine.

Beograd, 17. aprila. g. Danes popold-
ne je bil pozvan na dvor začasni pre-
sednik narodne skupščine Peleš. Raz-
širjale so se vesti, da je bil pozvan na
konzultacijo in da je predlagal kralju,
naj poveri vlado zopet radikalcem. Go-
vorice pa so se izkazale za izmišljene.
Peleš je bil namreč na lastno prošnjo
sprejet pri kralju, da se mu pokloni kot
začasni predsednik narodne skupščine.
Kralj se z njim ni razgovarjal o politični
situaciji, temveč je od njega le zahteval
polasnila o grupaciji političnih strank
v parlamentu.

*V prvih popoldanskih urah se je bli-
skoma raznesla vest, da je za popoldne
ob 17. pozvan na dvor bivši predsednik
narodne skupščine dr. Edo Lukinič. Vest
je vzbudila veliko senzacijo, ki se je še
povečala, ko je bil za 19. uro pozvan na
dvor Ljuba Davidovič. Dejstvo, da niso
bili kot prvi pozvani na dvor radikalci,
temveč demokrati, karakterizira sedanjo
politično situacijo.*

Avdijsca dr. Lukiniča na dvoru je
trajala eno uro in en četrt. Kakor čuje-
mo, je kralj govoril zelo odkrito o re-
zultatih dosedanjega režima, ter poudar-
jal absolutno potrebo nacionalne koncen-
tracije. Ko se je sestel demokratski klub,
je dr. Lukinič po svojem povratku z dva-
ra podal kratko poročilo in poudarjal,
da želi krona situacijo popolnoma razči-
stiti. Nato se je razvila debata o raz-
pletu krize. Klubova seja se je prekinila,
ko je bil pozvan na dvor Davidovič, po
katerega je prišel dvorski avtomobil.

Dogodki današnjega popoldneva pome-
najo tudi v formalnem oziru neuspeh
dosedanje radikalne politike. Težične si-
tuacije je sedaj pri demokratih. Krona je
vzela razplet krize v svoje roke. Priča-
kovalo se je, da bo za sestavo nove vla-
de designiran Pašić, namesto njega pa
sta bila pozvana na dvor dva člana de-
mokratskega kluba. Pričakuje se, da bo
krona pozvala še nekatere druge poli-
tike. Splošno se smatra, da kriza ne bo

Fiasko klerikalne politike

KLERIKALCI SE OTRESAJO RADIĆA IN SE PONUJAJO RADIKAL-
CEM. — RESIGNIRAJO NA AVTONOMIJO.

Beograd, 17. aprila. g. Klerikalci so
tekem včerajšnjega dneva spoznali, kako
veliko napako so zagrešili, ko so se na
življenje in smrt vezali z Radićem. Vse,
kar se sedaj očita radićevcem, se nana-
ša tudi na klerikalce, ki so se s svojim
zadnjim nastopom popolnoma diskvalifi-
cirali za vsako nadaljno razgovorjanje.
Usodno je, da se v politični beograjski
javnosti istovetijo klerikalci s Slovenci
sploh.

Klerikalci so včeraj in danes ponovno
skušali stopiti v stike z drugimi politi-
čnimi skupinami ter na vse mogoče na-
čine demantirajo svoje zveze z Radićem.
Splošno se opaža, da bi se ga radi osvob-
dili in zopet dobili proste roke. Seveda
jim nihče ne veruje. Njihove metode so
preveč znane v Beogradu, kjer se danes
ve za njihovo agitacijo proti narodu in
državi, ki se prav nič ne razlikuje od
Radićeve. To so naravne posledice njih-
ve politike, ki se je vezala s separati-
stičnim blokom.

Sedaj, ko Radić s svojo špekulacijo
doživlja polom za polomom, bi se hoteli
klerikalci obrniti od njega. Ponujajo se
radikalcem, da bi jim proti gotovim kon-
cesijam bili v tiho pomoč in jim omogo-
čili homogeno vlado. Bili pa bi tudi pri-
pravljeni vstopiti celo v kabinet. Njih

Bilanca prvega dne

Zagreb, 17. aprila. r. «Novosti» so
prejele iz Beograda sledeče situacijsko
poročilo: «Prvi dan vladne krize
je jako značilen za razvoj nadaljnjih
dogodkov, ker ne more biti več dva-
ma, v kateri smeri se bodo razvijali.
Tako prvi dan je jasno pokazal smer-
nice bodočim dogodkom in je jasno,
da kriza ne more dolgo trajati. Dalje
je očitno, da se težišče ne nahaja
več v radikalni stranki, ki od meseca
decembra beleži blamažo za blama-
žo, neuspeh za neuspehom, ki so po-
vzročili toliko škode državi in politiki.
To je izjavil Vašemu dopisniku odlo-
čujoč politik, ki mu pa ni mogel na-
vesti konkretnih činjenic. Ta politik
je opozoril Vašega dopisnika na dej-
stvo, da Pašić ni dobil kot doslej
mandata za sestavo nove vlade, niti
mu ni bila poverjena naloga, da se
posvetuje z zastopniki drugih politi-
čnih strank, temveč je vzela krona
sama te nosle v roke in hoče sama

dolgo trajala. Tekom prihodnjih dni se
morajo pokazati konture definitivne so-
lucije.

V radikalnih krogih je danes zavlada-
la velika depresija. Radikalci odkrito
priznavajo, da se nahajajo v slepi ulici
in iščejo stikov z demokratmi. Splošno
prepričanje je, da se dosedanja situaci-
ja ne more več povrniti. Doba, ki se je
začela s 16. decembrom, je doživela se-
daj svoj konec in polom.

Radikalna pogajanja.
Beograd, 17. aprila. g. Danes so se v
parlamentu vršili razgovori med vsemi
političnimi skupinami. Radikalci so se
razgovarjali z muslimani, klerikalci in
demokrati. Minister zunanjih poslov dr.
Ninčić se je pogajal z bivšim predsedni-
kom narodne skupščine dr. Lukiničem,
minister ver Ljuba Jovanović pa s pre-
sednikom demokratskega kluba Ljuba
Davidovičem. V stanovanju Svetozarja
Pribičevića se je vršila seja, kateri so
prisostvovali njegovi ožji pristaši.

V radikalnih krogih se misli, da Radić
nikakor ne pride v Beograd. Posebno pre-
čanski radikalci so zato proti koalaciji z
demokrati ter menijo, da bi se mogla
stvoriti koalacija ali s klerikalci ali z mu-
slimani, vsekakor pa brez Radića.
V političnih krogih se govori, da zahte-
va krona, naj se reši kriza čim prej,
in sicer tako, da bi mogla začeti narod-
na skupščina s svojim delom že v pon-
deljek.

Beograd, 17. aprila. s. Danes dopold-
ne se je vršila v prosvetnem minist-
stvu konferenca radikalnih ministrov z
nekaterimi radikalnimi poslanci, med ni-
mi Trifunovićem, Vučićevićem, Vujićem
in Pantovićem, ki so svoječasno zahte-
vali sporazum z Radićem in bi sedaj po
blamaži dosegli zopet radi radikalno
volilno vlado. Istočasno je Pašić konfe-
renci z Ljubo Jovanovićem, Krsto Mileti-
čem, Uzunovićem in Ninčićem, opoldne
pa sta prišla k njemu še Trifunović in
Vujičić.

glavni pogoj je, da ne pride do koalacije
z demokratmi in da se v Sloveniji glavni
politični kurz obrne njim še bolj v pri-
log. Avtonomija naj se odloži na boljše
čase. Klerikalne ponudbe, ki prihajajo
radikalcem direktno in preko posredni-
kov, so ostale doslej brez odgovora.

Tudi Spahovci imajo mačka.

Beograd, 17. aprila. s. Po Radićevi
skupščini je zavladala v Spahovi grupi
velika potrtost, kajti Spahovci so mislili,
da bodo ravno oni imeli največ koristi
od aranžmaja z Radićem in je bila med
njimi močna struja, ki je zahtevala, naj
stoji klub v stike z radikalci. Sedaj so
Spahovci obsedeli med dvema stoloma
in vale vso krivdo na dr. Spaha. Spa-
hovci so postali čez noč jako zgovorni
in odločno demantirajo, da bi bili repu-
blikanci. Tako je dr. Spaha izjavil va-
šemu dopisniku, da so volite pokazale, da
v Bosni obstojajo sicer revizionisti, ne
pa republikanci. Z Radićem ima samo
sporazum za skupno akcijo v parlamen-
tu. Zavrača vse vesti, da bi njegovi pri-
staši pri volitvah agitirali s Kemalom.
Nasprotno pa so radićevci povsod agitir-
ali, da oni niso republikanci in da črke
HRSS pomenijo hrvatsko radićevce (ne
pa republikansko) seljačko stranko.

razčistiti situacijo. To je prva faza v
reševanju krize.

Prve avdijske na dvoru značijo za
politični svet senzacija, ker kažejo
na odločen preokret. Avdijsca za-
časnega predsednika narodne skupšči-
ne, Peleša, nima politične važnosti,
ker je popolnoma formalne narave.
Peleš je bil sprejet pri kralju na last-
no prošnjo, da se mu predstavi. Po
avdijskah na najvišjem mestu se vidi,
da prihaja demokratska stranka kot
prva v poštev pri reševanju krize in
da zavzame odločilno mesto. Kriza se
more rešiti samo v smeri državotvor-
nosti in nacionalne koncentracije.»

**OTVORITEV ČESKEGA
PARLAMENTA.**
Praga, 17. aprila. s. Danes dopoldne
se je otvorilo pomladansko zasedanje
narodne skupščine.

Značno ojačenje francoske pozicije

ROSENBERGOV GOVOR POMENJA POPUŠČANJE NEMČIJE. —
FRACIJA HOČE VZTRAJATI DO NEMŠKE KAPITULACIJE.

Pariz, 17. aprila. j. «Matin» piše, da je
najinteresantnejši del govora nemškega
zunanjega ministra dr. Rosenberga oni,
kjer naznanja, da je Nemčija pripravljena
plačati 30 milijard zlatih mark. List
vidi v tem poizkus za sondiranje, ki se
mora smatrati kot prvi simptom popust-
ljivosti Nemčije.

Tudi levo-demokratski «L'Oeuvre» pu-
darja to mesto in pripominja, da skuša
dr. Rosenberg z gotovimi pridržki poka-
zati, da je Nemčija pripravljena plačati.
Nemčija se vedno bolj približuje stali-
šču zaveznikov. List piše dalje, da je
Nemčiji in Franciji usojeno ali skupaj ži-
veti ali skupaj umreti. V tem govoru se
je prvič od oficelne nemške strani pri-
znala možnost nemško-francoskega zbli-
žanja v vprašanju rešitve reparacijskega
problema.

«Gaulois» smatra dr. Rosenbergov go-
vor kot dokaz za zadrego, v kateri se
nahaja nemška vlada.

Pariz, 17. aprila. j. H govoru nemške-
ga zunanjega ministra dr. Rosenberga
doznava «New York Herald» iz francoske-
ga vira, da bi se Francija zadovoljila z
odškodninsko vsoto 40 milijard zlatih
mark. Francosko-belgijski reparacijski
predlog se bo predložil ameriški vladi
tako, ko bo Nemčija definitivno kapi-
tulirala.

KOMENTARJI NEMŠKEGA ČASOPISJA

Berlin, 17. aprila. s. Govor zunanjega
ministra dr. Rosenberga so vsi listi spre-
jeli zelo prijazno, vendar pa jih, kar se
tiče vsebine, razlagajo zelo različno. De-
mokratični in socialno-demokratični listi
vidijo v besedah dr. Rosenberga priprav-
ljenost za pogajanje in program za poga-
janje. Nemški nacionalni listi pa vidijo
v govoru nepopustljivost državne vlade.

**VAŽNA IZJAVA VODITELJA NEM-
ŠKIH GOSPODARSKIH KROGOV.**

Berlin, 17. aprila. j. Drugi dan zuna-
nje politične debate v nemškem držav-
nem zboru je prinesel z veliko napetost-
jo pričakovani govor vodje nemške
ljudske stranke Stresemanna, ki je še
enkrat izrecno ponovil, kar je izjavil 1.
marca, da so nemški industrijalci in
premožni gospodarski krogi pripravlje-
ni staviti na razpolago državi vso svo-
jo moč, da bi mogla ugoditi svojim ob-
veznostim, toda le, ako se Nemčiji zago-
tovi nedotaknjenost njenih mej in njene

Incident v Zemunu
Srbski šovinisti napadli klerikalne in
muslimanske poslance.

Beograd, 17. aprila. g. Sinoči, ko
so se v Zemunu sestali klerikalni in
muslimanski poslanci v neki gostilni
k večerji, je vrdla v lokal skupina
mladih ljudi ter pretila poslancem
radi njihovega političnega delovanja.
Mladenci je vodil neki Gaurić iz
Tuzle. Poslanci so poslali po policijo,
sami pa so pobegnili v hotel, kjer so
stanovali in na katerem so demon-
stranti nato razbili nekaj šip.

Danes se je ta zemunska tragiko-
medija nadaljevala v Beogradu. Radi
dogodkov sta se namreč zglasila pri
začasnem predsedniku narodne skup-
ščine Pelešu dr. Korošec in dr. Hras-
nica in ga obvestila, kaj se je zgodi-
lo v Zemunu. Vprašala sta ga, kaj
namerava storiti, da se zavaruje oseb-
na varnost poslancev v Beogradu in
okolici. Predsednik Peleš je o dogo-
dkih telefonično obvestil ministra no-
tranjih poslov Vujičića. Dr. Korošec
je v svojem poročilu izjavil, da opozi-
cija v teh okoliščinah sploh ne more
ostati v Beogradu. Zanimivo je, da
skušajo klerikalci krivdo za dogodke
naprtiti Orjuni. Dognalo pa se je, da
so krivci pristaši srbske nacionalis-
tične stranke, ki zastopa v Srbiji
približno ono stališče, kakor frankov-
ci na Hrvatskem.

**ŽELEZNIŠKE OLAJŠAVE ZA
LJUBLJANSKI VELESEJEM.**

Beograd, 17. aprila. r. Ministrstvo za
promet je dovolilo osebam, ki posetijo
III. ljubljanski velesejem od 1. — 10. sep-
tembra 50 odst. popust na železnihcah. Za
prevoz blaga je dovoljen 50 odst. popust
od 15. — 25. avgusta.

ČRNOGORSKI ARHIV.

Cetinje, 17. aprila. r. Policija je od-
krila 4 velike vreče črnogorskih dvornih
dragocenosti in dvornega arhiva, ki so
bili zakopani o priliki bega kralja Nikole
leta 1916 iz Črne gore. V arhivih so raz-
ni važni podatki o zakulisnem delovanju
kralja Nikole.

državne suverenitete. Na koncu svojega
govora je apeliral na vse Nemce brez
razlike stranke, naj podpirajo država,
dal pa je računati, da ne more odobrava-
ti hujskanja skrajne desnice, ki se igra
z vojno. Debata o proračunu se nada-
ljuje jutri.

FRANCIJI SE NE MUĐI.

London, 17. aprila. s. Pariški poročeval-
lec Reuterjevega urada poroča, da se v
oficijelnih krogih ponovno izjavlja, da za
Francijo nikakor ne obstoji potreba, da
bi Nemčija kmalu kapitulirala. Eksploata-
cija ruhrskega ozemlja po Franciji in
Belgiji se razvija ugodno. Francija mo-
re čakati, dočim čuti Nemčija pritisk
dnevno močnejše. Ne glede na zasedbo
Poruhra, ki je edino zvezana s plači-
li reparacij, se Francija ne bo odrekla
nobenim jamstvom, ki jih določa verzaj-
ska mirovna pogodba. Francija je, do-
kler traja po pogodbi predvidena zased-
ba kakega ozemlja, popolnoma varna
pred napadi. Medzavezniški dogovor, ki
bi zajamčil njeno varnost, bo potreben
še v trenutku, ki je določen mirovni
pogodbi kot zadnji termin za izpraznje-
nje po Franciji zasedenega nemškega
ozemlja.

Pariz, 17. aprila. j. Potrjuje se, da je
bil na francosko-belgijskih pogajanjih
došežen sporazum za politiko pogajanj
in čakanja.

ATENTAT NA EKSPRESNI VLAK.

Essen, 17. aprila. s. Na ekspresni vlak
Düsseldorf-Paris sta bila med Düseldor-
fom in postajo Düren izvršena dva bom-
bna atentata, ki pa sta le nekoliko po-
škodovala tračnice. Tender lokomotive
je skočil s tira. Promet se je po nekoli-
kih urah vzpostavil.

**RAZPUST NEMŠKE RENSKE KO-
MISIJE.**

Pariz, 17. aprila. j. Mednarodna renška
komisija je sklenila, razpustiti nemško-
rensko komisijo v Koblenzu.

Predsednik medzavezniške renške ko-
misije je izročil nemškemu renškemu ko-
misarju grofu Hatfeldu pismeni sklep o
razpustitvi nemške komisije. Hatfeld je
izjavil, da se umakne le sili. Po poročilih
iz Berlina je sklenila nemška vlada pred-
ložiti v vseh glavnih mestih zaveznikov
protestno noto proti sklepu medzavez-
niške renške komisije.

**Kriza Mussolinijeve
vlade**

Rim, 17. aprila. s. Ministri in dr. pod-
tajniki, ki so člani katoliške ljudske
stranke, so ministrskemu predsedniku
Mussoliniju predložili svojo demisijo. Od-
stop teh ministrov in državnih podtajni-
kov je v zvezi z nasprotstvi, ki so na-
stali po turinskem kongresu katoliške
ljudske stranke med Mussolinijem in
stranko. Mussolini prihaja s tem v zelo
neprijeten položaj. Ako namreč pridajo
klerikalci v opozicijo, ne bo imel v zbor-
nici več potrebne večine za volilno re-
formo, ki bi jo moral potem oktroirati
naredbenim potom. Zbornica bo najbrž
v kratkem razpuščena. (Glej tudi današ-
nje poročilo našega tržaškega dopisni-
ka, objavljeno na 2. strani. Ured.)

Nova avstrijska vlada

Dunaj, 17. aprila. s. Novi avstrijski
kabinet je sestavljen nastopno: Zvezni
kancelar dr. Seipel, podkancelar dr.
Frank, minister za soc. upravo Schmitz,
minister za finance Kienböck, minister
za poljedelstvo in šume Buchinger, mi-
nister za trgovino in promet dr. Schürff,
vojni minister Vaugoin, minister za pro-
sveto dr. Schneider, vodja zunanje
urada dr. Grünberger, notranje in pravo-
sodno ministrstvo so zvezani z mestom
zveznega kancelarja. Vendar pa bo zvez-
ni kancelar vodil le notranje ministrstvo,
podkancelar dr. Frank pa pravosodno
ministrstvo. Po zakonu redukcije minist-
stev so prideljene tudi zunanje zadeve
kancelarju. Začasno pa bo vodil zunanji
resort še dosedanji zunanji minister
Grünberger.

IZGREDI V BOSNI.

Sarajevo, 17. aprila. s. V Zvorničkem
kotarju je prišlo včeraj do pravcate se-
ljačke revolte. Komisija za izvedbo agrar-
ne reforme je imela razdeliti zemljo med
dobrovoljce, proti čemur pa so se uprli
seljaki z orožjem in pričeli streljati. Ko-
misija je morala zbežati in poklicati na
pomoč orožnike z Zvornika in Tuzle, ki
so seljake končno razenali.

Pred ministrsko krizo v Italiji

Trst, 16. aprila.

Torinski kongres italijanske ljudske stranke (P. P. L.) je končal, kakor smo že poročali, s popolno zmago strankinega tajnika don Sturza, ki je zagovarjal popolno neodvisnost in nevezanost stranke na vse strani, torej tudi napram fašizmu, in obenem zahteval najstrožjo disciplino v stranki sami. Klerikalna stranka ostane kljub prorokom, ki so ji napovedali razdor, enotna tudi v bodoče, s čemur je prekrizala zlasti mnoge tajne fašistovske načrte.

Odmev, ki ga je vzbudil torinski kongres, pa je med drugim pokazal, da so se motili oni, ki so trdili, da obstaja nekaka napetost med Vatikanom in Sturzo. Službeno glasilo Vatikana «Osservatore Romano», ki o kongresu seveda tudi obširno razpravlja, je z njega izidom popolnoma zadovoljen, izjavlja, da odgovarja duhu in namenom stranke, in meni, da bo tudi v prid državi.

Glede odločnega poziva k disciplini, izraženega v don Sturzovi resoluciji, pa pravi vatikanski list, da je kongres storil prav, da je pozval tiste, ki bi ne živali discipline, da zapuste stranko.

Don Sturzo zmaga je tako dobila pečat, ki ji šele daje polno veljavo.

Vse drugače kot v Vatikanu pa so sklepi torinskega kongresa vplivali v fašistovskih vladnih krogih. Don Sturzo izjavi, da hoče ljudska stranka tudi še nadalje sodelovati v fašistovski vladi, toda tako, da to sodelovanje ne bo pomenjalo soodgovornosti gotovo ni mogla zadovoljiti fašistov, ki z ozirom na to izjavo z vsvo resnostjo mislijo na odločno odklonitev nadaljnjega pipijevskega sodelovanja, ki naj bi imelo po don Sturzovem pojmovanju samo značaj nekatere kontrole. Da se položaj nemudoma razjasni, je Mussolini naročil, da v soboto dne 14. aprila državnemu podtajniku v ministrskem predsedništvu Acerbu, da naj za torek dne 17. aprila opoldne povabi vse štiri popularske članke kabineta: ministra Cavazzozija (delo) in dr. podtajnika Vassala (zunanje), Milanija (pravosodje) in Gronchija (trgovina), na razgovor v ministrsko predsedništvo. Namen tega razgovora je brez dvoma ta, da se ugotovi njihovo stališče napram vladi.

Mnenja o izidu tega razgovora si naravnost nasprotujejo. V popularskih krogih pričakujejo, da se bo položaj zadovoljivo razjasnil in da na vladi ostane vse pri starem, dočim pa je na drugi strani n. pr. eden glavnih stebrov fašizma, kom. Bianchi izjavil, da bi ljudska stranka pač hotela igrati vlogo duhovnega očeta ob postelji umirajočega fašizma in potem pograbitvi njegovo dedščino. Hotela bi fašizmu pomagati umirati. Toda fašizem je zdrav in odklanja vsako tako dvomnost. Po Bianchijevi izjavi bi bilo potemtakem pričakovati izstopa popularnih članov iz Mussolinijeve vlade in bi torej stali pred delno vlado krizo.

Prav lahko in ni izključeno. Zdi se pa, da Mussolini, ki brez dvoma zida na prijateljstvo z Vatikanom, ne bo osvojil Bianchijevega recepta in bo našel formulo, ki bo vsaj za sedaj, ko mu je za njegove velike reformne načrte treba vsestranske oslombe v deželi, še omogočala popularom, da ostanejo v vladi, ne da bi trpel zato njen fašistovski značaj in — ponos.

A. Ekar.

Seja celiskega občinskega sveta

Celje, 16. aprila.

(Nadaljevanje.)

Čraja se nekatere nekorektnosti osebnega značaja poedinih mestnih uslužbencev, katere bo g. župan primerno poučil in jih opozoril na vse eventualne posledice. Zupanstvu se dalje naroči, da pouči mestne uslužbence, naj spoštevajo nove razmere ter se izogibljajo vseh prireditelj, ki žalijo čut slovenskega prebivalstva.

Nastavi se nov šolski sluga na deklinski meščanski šoli.

A. P. Čehov: Češnjev vrt

(K današnji premieri v ljubljanski drami.)

Pri prvi trupli, ki je po vojni gostovala po Evropi, so hudožestveniki pokazali prvič strmečemu našemu občinstvu A. P. Čehova «Češnjev vrt». Slutili smo in čutili natančno, kako pada krasni, stari, slavni vrt pod škričo preprostega muzika; stutili in čutili smo, ne da bi vsebino popolnoma razumeli, da je ta «Češnjev vrt» Rusija sama, lepa, bogata in slavna Rusija, ki jo razkosa in razdeli na parcele muzik. Eno samo mogočeno tragično prelivanje iz umiranja starega v oživetje novega. In tu smo videli tako jasno kot nikjer: pravi pesnik je misleoprator in če je bil to kateri pesnik, je bil to Čehov v največji meri. — Pri prvi trupli je igrala vloga Ranjevskaja ga. Knipper-Cehova (pri nas ga. Nablocka), Varjo ga. Križanovskaia (pri nas ga. Šarčeva), medtega lakaja Jašo Aleksandrova (g. Medven), Gajeva Kačalov (g. Putjata), Lopahina Leonijidov (g. Cesar), starega lakaja Pirsu Pavlov (g. Lipah), Epihodova Tarhanov (g. Plut), študenta Trofimova Bersenjev (pri nas g. Rogoz), Piščika Gribunjin (g. Peček), hišno dušnik Orlava (gna. V. Danilova), čerko Anjo Tarasova (gna. Gorjupova) in Šarlota (gna. Rakarjeva). Na letošnji turneji pod vodstvom Stanislavskijev v Berlinu, Pragi, Zagrebu, Parizu in New-

Dr. Kalan v imenu pravnega odseka poroča zaradi zadnje nesklepnosti občinske seje, da je treba obč. odbornike na podlagi mestnih statutov prisiliti, da vršijo svojo dolžnost kot mandatorji svojih volilcev s tem, da se jim naloži občutna globa. Sklene se, da se kaznujejo odborniki, ki so izostali brez opravičenja iz dveh zaporednih sej z globo do 100 Din, ako pa bi kdo izostal še od ene nadaljnje seje, se smatra, da se je odrekel svojemu občinskemu mandatu.

V nadaljnjem poteku občinske seje se prečita zanimivo poročilo tržnega nadzorstva, ki se vzame na znanje. Mestni uradnik Pozniš se poveri s preizkušnjo mleka na celjskem trgu.

Razne prošnje za podelitev koncesij in stojničarsko obrt se večinoma ne priporočajo, oziroma odklonijo. Zavarovalnica pri mestni pinarni se znatno povzga. Daljša debata se razvije glede prodaje plinarne in povišanja cene plinu. Končno se sprejme predlog občinskega odbornika dr. Božiča, naj se izdela v tem oziru natančen načrt za slučaj prodaje privatnim podjetjem ali mešani družbi, pri čemur mora občina ohraniti potrebno ingerenco, da regulira cene za mestne konzumente. Plin se poviša za en dinar pri industrijskih in obrtnih podjetjih, pri zasebnih ostanejo cene neizpremenjene. Nočna služba v mestni elektrarni se odpravi, ker nalaga občini velike stroške in ker se je v dosedajni praksi izkazala kot nepotrebna. Odklonijo se zaradi pomanjkanja električnega toka nove prošnje za napeljavo elektrike.

Določijo se letni dopusti za mestno delavstvo in sicer po dveh let službe sedem dni, od 2 do 10 let 10 dni in od 10 let naprej 14 dni s popolno plačo.

Od 1. maja 1923 naprej stane komad ledu iz mestne klavnice z dostavitvijo na dom 10 Din, brez dostavitve 7 Din.

Popravila pri kapucinskem mostu se takoj razpiše, nadalje se sklene, da se postavijo novi mostiči pri javni bolnici, pri tovarni Cinal in v bližini Diehlovskega poslopja. Zgradijo se po priporočilu stavbenega urada v lastni režiji. Za renoviranje in pobojenje mestnih hiš se zahteva od mestnega urada podroben načrt. Izvršijo se potrebna popravila v prostorih mestnega uradnega poslopja, kjer je nastanjeno okrajno sodišče pod pogojem da dá okrajno sodišče jettike kot delavce na razpolago, material pa bo prispevala mestna občina. V Vodnikovi ulici se sklene tlakovati prehod preko ceste od samostanske šole. Naročita se dva rešilna čolna za slučaj kakšne povodnje. Za stavbeni urad se naročijo štirje katastrski načrti. Pripozna se povišanje najemnine za mestno zimsko kopališče. V tem se določijo na novo sledeče cene: za parno kopelj s perilom 14 Din, brez perila 12 Din, za kadno kopelj 1. razr. s perilom 11, brez perila 9 Din in II. razr. 9, odnosno 7 Din.

Pri slučajnostih kritizira obč. odbornik Bernardi kot zastopnik gostničarske zadruge pobiranje davka na vino in pivo za nazaj od 1. jan. 1923, češ da je proračun odobrila pokrajinska uprava šele z 28. marcem. O zadevi se bo razpravljalo prej še v finančnem odseku.

Ob 22. uri zaključil župan dr. Hrašovec občinsko sejo.

Politične beležke

+ Politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj v Ljubljani ima svoj redni občini zbor danes ob 8. zvečer v gostilni gosp. Bončarja. K udeležbi vabi vse članke odbora.

+ Izjava gosp. Pribičevića. Gosp. Pribičević je izjavil uredniku «Vremena», da niso točne vesti, da stavlja on sedaj bolj umerjene zahteve za sporazum z radikalci. «Moje zahteve» — je izjavil gosp. Pribičević — «so vedno enake. Nisem trgovec, da bi se pogajal in popuščal. Nasprotno, selaj imam vzrok postavljati težje zahteve, ker se je situacija obrnila v korist demokratov. Sporazum z g. Radićem se je pokazal kot nemogoč in vsi dogodki kažejo na koalicioje v demokraciji. In zato, ako se še hoče govoriti o neki

apremembi naših zahtev, se more govoriti samo o povečanju teh zahtev.» + Radićeve psovke so v Beogradu napravile najmučnejši vtis, posebno še stigmatiziranje ministra Jovanovića za «političnega magarca». Ogorčenje, ki je nastalo v parlamentu, so hoteli pomiriti spahovci s trditvijo, da je zagrebški namestnik Cimić telefonično javil, da je Radić imenoval Jovanovića le «političnega mrtveca». Nadaljne vesti so dokazale, da je bila Cimićeva vest skrivljena, nakar so vsi, ki so do nedelje še imeli kaj upanja v sporazum, enodušno izjavljali, da ne more več biti govora o kakem sporazumevanju z Radićem, čigar predrznost ne pozna več meje. V zvezi s tem se je doznala tudi epizoda z zagrebških pogajanj, kjer je Radić radikalnemu delegatu Gjurčiću na neko opazko zabrusil v obraz, da je «glupan» in hotel takoj prekiniti razgovore. Situacija pa je rešil delegat Janjić, ki je predlagal pohod k skupnemu kosilu. Po dobrem obedu je bila «stimung» precej boljša in «protokol sporazuma» je bil hitro gotov in podpisani.

+ «Balkanove» grožnje Radiću. Ponedeljčkov «Balkan» piše: «Radikalci presojajo položaj optimistično, ker ni takih težav, kakor se to splošno misli v javnosti. Gosp. Pašić ima svoj točno izdelan načrt, ki ga bo konsekventno izvedel. Radikalci smatrajo, da odgovarjajo razgovori z Radićem duhu državne politike in parlamentarnizma. Ker pa jih je izkušnja poučila, da imajo opraviti s človekom, ki tekom noči spremeni svoje mnenje, seveda ne verujejo, da pride do resnega sporazuma. Ampak iz tega naj tudi Radić potegne konsekvence. Ako bo skušal zaigrati on tudi gosp. Pašiću, kakor je gosp. Ljubi Stojanoviću, g. Stojanu Protiću, g. Ljubi Davidoviću, — potem gotovo zaigra sebe.»

+ Stroke novih narodnih poslancev. Po seznamu, ki ga je državni odbor izročil narodni skupščini, pripadajo izvoljeni poslanci sledečim stanovom: seljakov je 85, odvetnikov 44, poklicnih politikov 38, privatnih in državnih uradnikov 48, duhovnikov 16, novinarjev in publicistov 15, veleposestnikov in ekonomov 12, učiteljev 8, inženjerjev 7 zdravnikov 6, obrtnikov 6, industrijev 1 in zobotehnik 1. Štirim čemurjem poslancem niso bile izdane poverilnice, v tretji dalmatinski coni pa se mora še izvoliti 1 poslanec. V ta seznam so všteti tudi poslanci z več mandati, zato se bo po odstopu mandatov seznam še izpopolnil.

Po svetu

— Število Čehoslovakov na Dunaju. Iz dosedanjih rezultatov zadnjega ljudskega štetja na Dunaju izhaja, da v glavnem mestu avstrijske republike živi nad 100 tisoč duš čehoslovaške narodnosti.

— Madžarsko oboroževanje. «Česke Slovo», ki je v tesnih stikih s praskim zunanjim ministrstvom, poroča, da madžarska država, ki neprestano moleduje za omiljenje reparacijskih odplačil, po drugi strani neprestano oborožuje svojo armado. Sedaj se nahaja v Madžarski nad 200 tisoč pušk, 20 tisoč mitraljev ter okoli 5 tisoč topov. Število vojske je še enkrat tako veliko, kakor ga dovoljuje Madžarski mirovna pogodba.

— Interparlamentarna unija in narodne manjšine. V Baslu je 6. in 7. t. m. zborovala interparlamentarna komisija za etična in kolonialna vprašanja. Na sestanku se je razpravljalo o resolucijah glede varstva narodnostnih manjšin, ki se predložijo interparlamentarni uniji v Kopenhagnu. Sestanka so se udeležili zastopniki Švice, Švedske, Danske, Nemčije, Poljske, Čehoslovaške, Madžarske, Bolgarske in Italije. Za čehoslovaško republiko je govoril dr. Uhlf. Njegov govor je napravil na vse navzoče velik vtis. K besedi se je oglasil tudi zastopnik julijskih Jugoslovancev, dr. Josip Wilfan.

Sokolstvo

Sokol v Mostah naznanja, da prične danes 18. t. m. ob pol 8. zvečer v telovadnici z rednimi predavanji. Prvi predavnik o «Razvoju češkega Sokolstva» br. Poharc. Nadaljna predavanja se bodo objavljala samo na društveni deski v telovadnici. K številni udeležbi vabi prosvetni odsek.

Sport

Gradjanski v Spaniji. Zagrebškim sportnikom se prav nič ne mudi domov. Najprej je bilo določeno, da odpotuje Gradjanski takoj po zadnji svoji tekmi z Barcelono v domovino, vendar pa se je odločil, da odigra še dve tekmi, in sicer s F. C. Martineus v Barceloni. Prva tekma je bila v soboto in je končala, kakor smo že poročali, neodločeno z 1 : 1. Pri nedeljski revanšni tekmi pa je Gradjanski izgubil s 5 : 2 in ne kakor smo večkrat pomotoma poročali, zmagal Zagreb.

Prosvefa

Ljubljanska drama.

Sreda, 18.: «Črešnjev vrt». E. Cetrtek, 19.: ob 15.: «Othello». Dijaška predstava po znižani cenah. Izv. Petek, 20.: «Hasanaginica». D. Sobota, 21.: «Hasanaginica». A. Nedelja, 22.: ob 15.: «Kraljestvo dobrote in ljubezni». Mladinska predstava. Prireditelj gojencev «Mladinskega doma». Izv., ob 20.: «Revizor». Izv. Ponedeljek, 23.: «Hasanaginica». B.

Ljubljanska opera.

Sreda, 17.: «Janko in Metka». D. Cetrtek, 19.: «Sevliški brivci». A. Petek, 20.: «Jenufa». E. Sobota, 21.: «Rigoletto». B. Nedelja, 22.: «Janko in Metka». Izv.

Šentjakovski oder v Ljubljani.

Petek, 20.: «Razvalina življenja». Sobota, 21.: «Razvalina življenja». Torek, 24.: «Razvalina življenja».

Mariborsko gledališče.

Cetrtek, 19.: «Svatba Krečinskega». B. Premjera.

Koncert A. Balabana v Ljubljani.

Operni baritonist g. Aleks. Balaban nam je sinoči priredil s svojim ruskim koncertom dvojni velik umetniški užitek: seznanil nas je z vsemi odlikami svoje sijajne pevске sposobnosti ter nam nudil razkošno bogat, vsekakor velezanimiv in zlasti v 2. in 3. delu naravnost prekrasen šopek samih ruskih modernih glasbenikov, za naz. žal, večinoma docela neznanih, a velikih in globokih, da smo strmeli. In navdušena publika je umetniku prirejela ovacije, ki jih ni hotelo biti konec. Velik je ruski narod! To smo vedeli že iz njegove literature, to smo zvedeli po njegovi drami in tega smo se sinoči znova zavedli priroč ruske glasbe. Velik, duševno neznanstvo bogat in v umetnosti vedno zopet presenetljivo nov. Rusko srce in ruska duša sta brezdnost, ki jim ne vidimo nikoli do dna, a očarja nas znova in znova. Zato smo g. Balabana in g. Ručič silno hvaležni za sinočni velikih umetnikov prepilni koncert. Oba umetnika sta bila na vrhuncu. Pridrugo si daljšje poročilo, danes le še občalujemo, da ni bilo dramsko gledališče, kjer se je koncert vršil, nabito polno.

Sko moštvo je nastopilo brez Peršiča, Šiferja, Rupeca in Vragovića. Kakor poročajo iz Zagreba je Gradjanski, ki se vrne v četrtak v Zagreb, angažiral F. C. Barcelono za gostovanje v Zagrebu. Jugoslovanski teniški savez. Upravni odbor Jugoslovanskega tenisa- saveza, se je konstituiral nastopno: Predsednik H. Würth, podpredsednik dr. Pandaković, I. tajnik dr. Heinz, blagajnik E. Leitner. Iz Ljubljane je v odboru M. Seunig. WAF.: Hakoah. Včeraj, v torek, je Hakoah premagal WAF. z 1 : 0 (0 : 0). Edini gol je padel iz enajstmetrovke šest minut pred koncem tekme. Po tekmi je prišlo do spopadov med igralci in gledalci.

Hockey na Dunaju. Prvič je v nedeljo igralo angleško moštvo na Dunaju. In sicer hokejsko moštvo oxfordске univerze. Pričakovala se je velika zmaga Angležev. Vendar se je moštvo WAC posrečilo doseči za njega zelo ugoden namreč neodločen rezultat z 1 : 1. — V navzočnosti zveznega predsednika dr. Hainischa je brnski Sportklub premagal Hakoah s 3 : 2.

Službena objava LNP. Seja poslovnege odbora se vrši danes ob 20. uri.

Objave

* Akcijski odbor železničarjev in državnih nameščencev ima prihodnje sejo jutri, v četrtek 19. t. m. ob 19.30 v prostorih Zveze jugoslovanskih železničarjev, Gradšiče 7. Vabljeni so kot običajno zastopniki vseh organizacij.

* VI. sestanek znanstvenega odseka Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani se vrši v sredo dne 18. t. m. ob 17. uri v predavalnici Bolnice za ženske bolezni. Predava ga. dr. Simcova: Typhus in paratyphus.

* J. n. a. d. «Jadrani» v Ljubljani. Debatni večer kulturno znanstvene sekcije se vrši 19. t. m. ob 20. uri. Predava g. dr. Ivan Lah o «študentovskih tradicijah». — Odbor.

* Kino «Matica» v Ljubljani predvaja od 18. — 21. t. m. nad vse zanimivo dramo v 5 dejanjih «Vražje mesto». V glavni vlogi znana Edith Roberts. Pred dramo se predvaja zabavna in vesela predigra «Opica Joe Martin kot junak». Od 22. — 25. t. m. «Junak pustinja».

* Razpisane službe. Upravno sodišče v Celju potrebuje 2 tajnika, 3 koncipiste in 1 pisarniškega vodjo. V področju delegacije ministrstva financ v Ljubljani je izpraznjenih več mest finančnih sodiščih v Litiji, Ptuj, Ormožu in Dol. Lendavi se oddajo mesta slug, pri okrajnem sodišču v Metliki poduradniško mesto in mesto sodnega siuge. Interesente opozarjamo na Uradni list št. 37.

* Mestni magistrat ljubljanski bo vzel v službo poklicnega gasilstva več moči. Kdor reflektira na službo, naj vložiti prošnjo na mestni magistrat. Pravico do službe imajo do 30 let stari, krepki samski rokodelci (mizarji, zidarji, tesarji, ključavnice, mehaniki). Pogoji za sprejem se izvedo v gasil. uradu v Mest. domu.

* Delavci in uradniki raznih podjetij, na plan! V raznih podjetjih in na stavbah se v zadnjem času sprejema v službo nemške, madžarske in italijanske delavce in uslužbence. Vsa boljša mesta so zasedena s tujci. Naše domače delavstvo in uradništvo pa je brezposelno ali pa opravlja podrejena dela za naravnost sramotno plačo. Proti temu moramo najodločnejše protestirati. Zato sklicujemo protestni shod, ki se bo vršil v četrtek 19. t. m. ob 6. uri zvečer v Mestnem domu. Vsi, ki ste vsled importiranega tujega delavstva prizadeti, brezposelni in vsi, ki sočustvujete z našim zapostavljenim delavstvom in uradništvom, udeležite se shoda polnoštevilno. Shod je nepolitičen in bo pripuščen svobodna beseda vsakomur. — Osrednje vodstvo Narodno-socialne zveze.

* Poziv nižjim državnim uslužbencem! Društvo drž. in želez. nameščencev v Ljubljani je sklenilo, da na vsak način reši kritični položaj, v katerem se nahaja drž. in želez. nameščenci. Ker je pa to mogoče doseči le potom dobre ter močne organizacije, apelira društvo na vsakega posameznega državnega nameščenca, ako še ni član društva, da to takoj stori, ter se vpiše v naše društvo: ker edino tako bomo lahko rešili naše bedno stanje. Vsi s plačo članarine zaostali člani, se resno opominjajo naj članarino takoj poravnajo.

* Pevsko društvo «Slavec» v Ljubljani prične s 1. majem 1923. zopet z rednimi poukom o pevski teoriji v svojih društvenih prostorih v Narodnem domu. Dostop imajo mladeniči od 17. leta dalje in mladenke od 15. leta, ki imajo veselje do petja in glasbe. Vpisovanje se vrši: za mladeniče vsak torek in četrtek od 7. do 8. ure zvečer, za mladenke vsako sredo od 7. do 8. ure zvečer v društvenih prostorih: Narodni dom, I. nadstropje levo. Pouk v pevski teoriji je brezplačen.

* Računski bloki in šolski zvezki na korist slepcem. Podporno društvo slepil v Ljubljani (Wolfova ulica 12) je zapil za računsko bloke za restavracije in kavarne ter šolske zvezke, ki nosijo napis: V korist podpornemu društvu slepil. Vse te stvari se naročajo, ali pri gorenjem društvu, ali pa v trafikah invalida Pleška (Sv. Petra c. 8). Podpirajte slepe!

* Pevski odsek Sokolskega društva v Laškem priredi v nedeljo 22. t. m. ob 8. zvečer v društveni dvorani hotela Henka vokalni koncert na kolega vspredu so novejšje skladbe in narodne pesmi. Spored je razviden na plakatih in se bo dobival pri blagajni.

Prosvefa

Ljubljanska drama.

Sreda, 18.: «Črešnjev vrt». E. Cetrtek, 19.: ob 15.: «Othello». Dijaška predstava po znižani cenah. Izv. Petek, 20.: «Hasanaginica». D. Sobota, 21.: «Hasanaginica». A. Nedelja, 22.: ob 15.: «Kraljestvo dobrote in ljubezni». Mladinska predstava. Prireditelj gojencev «Mladinskega doma». Izv., ob 20.: «Revizor». Izv. Ponedeljek, 23.: «Hasanaginica». B.

Ljubljanska opera.

Sreda, 17.: «Janko in Metka». D. Cetrtek, 19.: «Sevliški brivci». A. Petek, 20.: «Jenufa». E. Sobota, 21.: «Rigoletto». B. Nedelja, 22.: «Janko in Metka». Izv.

Šentjakovski oder v Ljubljani.

Petek, 20.: «Razvalina življenja». Sobota, 21.: «Razvalina življenja». Torek, 24.: «Razvalina življenja».

Mariborsko gledališče.

Cetrtek, 19.: «Svatba Krečinskega». B. Premjera.

Dr. Kalan v imenu pravnega odseka poroča zaradi zadnje nesklepnosti občinske seje, da je treba obč. odbornike na podlagi mestnih statutov prisiliti, da vršijo svojo dolžnost kot mandatorji svojih volilcev s tem, da se jim naloži občutna globa. Sklene se, da se kaznujejo odborniki, ki so izostali brez opravičenja iz dveh zaporednih sej z globo do 100 Din, ako pa bi kdo izostal še od ene nadaljnje seje, se smatra, da se je odrekel svojemu občinskemu mandatu.

V nadaljnjem poteku občinske seje se prečita zanimivo poročilo tržnega nadzorstva, ki se vzame na znanje. Mestni uradnik Pozniš se poveri s preizkušnjo mleka na celjskem trgu.

Razne prošnje za podelitev koncesij in stojničarsko obrt se večinoma ne priporočajo, oziroma odklonijo. Zavarovalnica pri mestni pinarni se znatno povzga. Daljša debata se razvije glede prodaje plinarne in povišanja cene plinu. Končno se sprejme predlog občinskega odbornika dr. Božiča, naj se izdela v tem oziru natančen načrt za slučaj prodaje privatnim podjetjem ali mešani družbi, pri čemur mora občina ohraniti potrebno ingerenco, da regulira cene za mestne konzumente. Plin se poviša za en dinar pri industrijskih in obrtnih podjetjih, pri zasebnih ostanejo cene neizpremenjene. Nočna služba v mestni elektrarni se odpravi, ker nalaga občini velike stroške in ker se je v dosedajni praksi izkazala kot nepotrebna. Odklonijo se zaradi pomanjkanja električnega toka nove prošnje za napeljavo elektrike.

Določijo se letni dopusti za mestno delavstvo in sicer po dveh let službe sedem dni, od 2 do 10 let 10 dni in od 10 let naprej 14 dni s popolno plačo.

Od 1. maja 1923 naprej stane komad ledu iz mestne klavnice z dostavitvijo na dom 10 Din, brez dostavitve 7 Din.

Popravila pri kapucinskem mostu se takoj razpiše, nadalje se sklene, da se postavijo novi mostiči pri javni bolnici, pri tovarni Cinal in v bližini Diehlovskega poslopja. Zgradijo se po priporočilu stavbenega urada v lastni režiji. Za renoviranje in pobojenje mestnih hiš se zahteva od mestnega urada podroben načrt. Izvršijo se potrebna popravila v prostorih mestnega uradnega poslopja, kjer je nastanjeno okrajno sodišče pod pogojem da dá okrajno sodišče jettike kot delavce na razpolago, material pa bo prispevala mestna občina. V Vodnikovi ulici se sklene tlakovati prehod preko ceste od samostanske šole. Naročita se dva rešilna čolna za slučaj kakšne povodnje. Za stavbeni urad se naročijo štirje katastrski načrti. Pripozna se povišanje najemnine za mestno zimsko kopališče. V tem se določijo na novo sledeče cene: za parno kopelj s perilom 14 Din, brez perila 12 Din, za kadno kopelj 1. razr. s perilom 11, brez perila 9 Din in II. razr. 9, odnosno 7 Din.

Pri slučajnostih kritizira obč. odbornik Bernardi kot zastopnik gostničarske zadruge pobiranje davka na vino in pivo za nazaj od 1. jan. 1923, češ da je proračun odobrila pokrajinska uprava šele z 28. marcem. O zadevi se bo razpravljalo prej še v finančnem odseku.

Ob 22. uri zaključil župan dr. Hrašovec občinsko sejo.

Politične beležke

+ Politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj v Ljubljani ima svoj redni občini zbor danes ob 8. zvečer v gostilni gosp. Bončarja. K udeležbi vabi vse članke odbora.

+ Izjava gosp. Pribičevića. Gosp. Pribičević je izjavil uredniku «Vremena», da niso točne vesti, da stavlja on sedaj bolj umerjene zahteve za sporazum z radikalci. «Moje zahteve» — je izjavil gosp. Pribičević — «so vedno enake. Nisem trgovec, da bi se pogajal in popuščal. Nasprotno, selaj imam vzrok postavljati težje zahteve, ker se je situacija obrnila v korist demokratov. Sporazum z g. Radićem se je pokazal kot nemogoč in vsi dogodki kažejo na koalicioje v demokraciji. In zato, ako se še hoče govoriti o neki

Po svetu

— Število Čehoslovakov na Dunaju. Iz dosedanjih rezultatov zadnjega ljudskega štetja na Dunaju izhaja, da v glavnem mestu avstrijske republike živi nad 100 tisoč duš čehoslovaške narodnosti.

— Madžarsko oboroževanje. «Česke Slovo», ki je v tesnih stikih s praskim zunanjim ministrstvom, poroča, da madžarska država, ki neprestano moleduje za omiljenje reparacijskih odplačil, po drugi strani neprestano oborožuje svojo armado. Sedaj se nahaja v Madžarski nad 200 tisoč pušk, 20 tisoč mitraljev ter okoli 5 tisoč topov. Število vojske je še enkrat tako veliko, kakor ga dovoljuje Madžarski mirovna pogodba.

— Interparlamentarna unija in narodne manjšine. V Baslu je 6. in 7. t. m. zborovala interparlamentarna komisija za etična in kolonialna vprašanja. Na sestanku se je razpravljalo o resolucijah glede varstva narodnostnih manjšin, ki se predložijo interparlamentarni uniji v Kopenhagnu. Sestanka so se udeležili zastopniki Švice, Švedske, Danske, Nemčije, Poljske, Čehoslovaške, Madžarske, Bolgarske in Italije. Za čehoslovaško republiko je govoril dr. Uhlf. Njegov govor je napravil na vse navzoče velik vtis. K besedi se je oglasil tudi zastopnik julijskih Jugoslovancev, dr. Josip Wilfan.

Sokolstvo

Sokol v Mostah naznanja, da prične danes 18. t. m. ob pol 8. zvečer v telovadnici z rednimi predavanji. Prvi predavnik o «Razvoju češkega Sokolstva» br. Poharc. Nadaljna predavanja se bodo objavljala samo na društveni deski v telovadnici. K številni udeležbi vabi prosvetni odsek.

Sport

Gradjanski v Spaniji. Zagrebškim sportnikom se prav nič ne mudi domov. Najprej je bilo določeno, da odpotuje Gradjanski takoj po zadnji svoji tekmi z Barcelono v domovino, vendar pa se je odločil, da odigra še dve tekmi, in sicer s F. C. Martineus v Barceloni. Prva tekma je bila v soboto in je končala, kakor smo že poročali, neodločeno z 1 : 1. Pri nedeljski revanšni tekmi pa je Gradjanski

Z LESNEGA TRGA.

250, otrobi drobni 168 - 160, 250. Tendence mirna.

Cene na našem trgu so v glavnem nespremenjene. Izvoz v inozemstvo slab...

Mariborski občinski svet ima v petek dne 20. aprila ob 19. uri zopet svojo redno sejo...

Nevarnost velike povodnji v Celju. Vsi led topljega vremena in večjih nalivov zadnjih dni sta Savinja in Voglajna zelo narastli...

Tvornica zrakoplovov v Brodu na Savi. Brodska tvornica vagonov in njen concern sta dobila koncesijo za zgradbo tvornice zrakoplovov v Brodu.

Velika morska želva. Te dni je ušla mala jadrnica «Sv. Nikola» iz Veleške veliko morsko želvo, ki je tehtala okoli 50 kg.

Obsojba v aferi s podplati v Beogradu. Svoječasno smo poročali, da je bila v vojaškem skladišču v Beogradu ukradena velika množina podplatov.

Švica povprašuje po boljšem blagu. Od nas se tja izvažajo manjše količine čaja, podoba, da se bo v normalnejših prilikah uspešno razvila naša lesna trgovina s Švico...

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Trije datum. Narodna skupščina je začela svoje zasedanje 16. aprila in pri tej priliki omenja «Politika» v uvodniku...

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V tednu od 8. do 14. aprila se je rodilo v Ljubljani 42 otrok...

Občni zbor krojaške zadrage v Ljubljani se je vršil v nedeljo. Iz poročila predsednika je posneti, da je tekom prošlega leta napravilo 20 krojačev...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

in orožniški narednik Leopold Wallner za okrajno sodišče v Višnji gori.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V tednu od 8. do 14. aprila se je rodilo v Ljubljani 42 otrok...

Občni zbor krojaške zadrage v Ljubljani se je vršil v nedeljo. Iz poročila predsednika je posneti, da je tekom prošlega leta napravilo 20 krojačev...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

Češkoslovaški poslanik dr. Seba na dvoru. Novi češkoslovaški poslanik na našem dvoru, dr. Jan Seba, je bil večeraj sprejet od kralja Aleksandra v posebni avdienci...

šču zdravniških društev v Mariboru. Ljubljani in Splitu funkcional pod koncesionarij nestrakovnjaki, kar je pač mučen udarec v obraz zaslužnim narodnim slovenskim strokovnjakom...

Mariborski občinski svet ima v petek dne 20. aprila ob 19. uri zopet svojo redno sejo z običajnim dnevnim redom, na katerem so tudi razne interpelacije...

Nevarnost velike povodnji v Celju. Vsi led topljega vremena in večjih nalivov zadnjih dni sta Savinja in Voglajna zelo narastli...

Tvornica zrakoplovov v Brodu na Savi. Brodska tvornica vagonov in njen concern sta dobila koncesijo za zgradbo tvornice zrakoplovov v Brodu.

Velika morska želva. Te dni je ušla mala jadrnica «Sv. Nikola» iz Veleške veliko morsko želvo, ki je tehtala okoli 50 kg.

Obsojba v aferi s podplati v Beogradu. Svoječasno smo poročali, da je bila v vojaškem skladišču v Beogradu ukradena velika množina podplatov.

Švica povprašuje po boljšem blagu. Od nas se tja izvažajo manjše količine čaja, podoba, da se bo v normalnejših prilikah uspešno razvila naša lesna trgovina s Švico...

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

Madžarski trg je za sedaj radi nizke vrednosti madžarske krone nesposoben, da bi nakupoval inozemski les.

NARODNA BANKA SHS Stanje 8. aprila 1923.

Aktiva: (v dinarjih; v oklepajih različne napram stanju 31. marca) kovinska podloga 347.866.553 (- 54.870); posojila 1.467.483.889 (- 14.019.663); račun za odkup kronskih novčanic 1.238.216.353; račun začasne razmene 297.573.863 (- 5); državni dolg 2.956.550.000; vrednost državnih domen, založenih za izdajanje novčanic, 2.138.377.163; saldo raznih računov 102.069.113. Skupaj 8.548.136.937 Din.

Pasiva: glavnica vplačana 18.822.000; rezervni fond 4.997.630; bankovci v obtoku 5.436.962.695 (+ 31.153.455); državni račun začasne razmene 297.573.863 (- 5); državne terjatve 146.253.918 (- 1.397.075); razne obveznosti 505.149.666 (- 41.823.060); terjatve države za založene domene 2.138.377.163. Skupaj 8.548.136.937 Din.

TRŽNA POROČILA.

Novosadska blagovna borza (17. t. m.): baška pšenica 77 - 78 kg 3 vagoni po 350, 77 kg 2 odst. defektna, duplikat kasa, 1 vagon 450, ječmen baški 64 - 65 kg duplikat kasa, 1 vagon 310, banatski 65 - 67 kg povpraševanje 307,50, ponudba 312,50, oves baški 2 vagona po 292,50, banatski 1 vagon 283,25, koruza baška duplikat kasa 8 vagonov po 255, za maj 10 vagonov po 257,50 - 265, za maj duplikat kasa ponudba 275, bela koruza 3 odst. defektna 2 vagona po 310, za maj 50 odst. kasa ab Tisa 5 vagonov po 265, 2 odst. defektna 2 vagona po 255 fižol bel povpraševanje 465, moka «0» 2 vagona 280, «0» 1 vagon 670, «2» en vagon 637,50. Tendence bolj prilajna.

Zagrebski žitni trg (16. t. m.) Postavna baška odnosno vojvodinska postaja notirajo: pšenica 450 - 460, koruza žolta 255 - 275 rž 360 - 375, ječmen za pivovarne 340 - 360, za krmo 300 - 320, oves 290 - 300, fižol pisani 450 - 460, beči 450 - 500, moka pšenična «0» 787,50 - 712,50, «2» 662,50 - 687,50, «4» 637,50 - 662,50, za krmo 225

Čevlji domačih tovarn Peter Kozina & Ko. z znakom «Peko» so najboljši in najcenejši. Zahtevajte jih povsod. Glavna zaloga na drobno in debelo Ljubljana, Breg št. 20 in Aleksandrova cesta št. 1.

Vremensko poročilo

Table with 5 columns: Kraj opazovanja, ob, Zračni tlak, Zračna temperatura, Veter, Oblačno 0-10, Padavine mm. Rows include Ljubljana, Zagreb, Beograd, Unna, Praga, Inozemost.

Celjski trg. (15. t. m.) Cene v Din. Govedina: I. 21, II. 20 na trgu I. 18, II. 17, vampi in pljuča 7, jetra in ledvice 127 teletina I. 20, II. 19, svinjina I. 30, II. 25,50, slanina I. 39, II. 37, mast 42, šunka 45, prekajeno meso I. 45, II. 42; klobase: hrenovke kg 30, sveže kranjske 50, suhe 60; perotina: kokoš v petelin 40, raca 100, gos 150; mleko 3,50 - 4, surovo maslo 50, čajno 55 - 72, jajce 1,25 - 1,50; moka «0» 7,70, «0» 7,60, «2» 7,20, kaša 6,95, ješprenj 5,45; namizno olje 30 - 32; jabolka 5; krožnik zgodnje salate 3,25, regrata 1,50, kislega zelja 5 - 5,50, čebula 4, ohrovt 9, karfižola 3; krma: sladko seno 225, polsladko 200, kislo 175, slama 125 - 150 Din.

HMELJ.

Češkoslovaški trg. Iz Zorca poročajo: Povpraševanje je nekoliko popustilo, vendar so cene čvrste. Prošli teden se je plačeval srednji hmelj po 830 Kč, boljši po 850 Kč za 50 kg. Posamezne partije boljše blaga so se prodale tudi po 1000 Kč za 50 kg. Hmelj iz leta 1921 je dosegel ceno do 560 Kč za 50 kg.

DOBAVA.

Dobava gradbenega lesa. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se vrši 20. t. m. ponovna ofertalna licitacija glede dobave gradbenega lesa. Predmetni oglas je v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Povoljno stanje vojvodinskih posevkov. Iz Novoga Sada javljajo, da so posevki v celji Vojvodini zelo povoljni. Močno deževje in poplava nista napravili nikake škode. Posejana površina je večja nego prošle leto. Pšenica, ječmen in rž so dobro prezimili. Vreme je bilo zadnje dni večinoma ugodno za pomladansko delo.

Direktni promet med Francijo in Jugoslavijo. Te dni se bo vršila v Bernu konferenca glede uvedbe direktnega blagovnega prometa med Francijo in našo kraljevino. Na konferenci bo zastopal našo državo g. Bora Jovanović, inspektor prometnega ministrstva.

Zagrebski velesejmski urad javlja, da je prometno ministrstvo dovolilo polovično vozino za potovanje posetnikov razen na potniških in mešanih vlakih tudi na dnevnih brzovlakih št. 4 in 5.

Polom stare dunajske tvrde. Stara tvrda za proizvodnjo platna Moritz Freund na Dunaju je zaprosila za poravnalno postopanje. Pasiva znašajo 1 milijardo avstrijskih kron.

Zlata pariteta v Avstriji znaša od 16. do 22. aprila 14.400 avstrijskih kron.

Tiha likvidacija praške banke. Iz Prage poročajo, da je tiha likvidirala Pozemkovska banka. Vložnikom se bo moglo takoj v gotovini izplačati 83 odst. njihovih vlog in ostanek vlog v papirjih, ki se izkrebajo. Ti papirji vživajo pupilarno varnost.

Likvidacija madžarske banke. Iz Budimpešte poročajo, da bo tamošnja Madžarska deželna banka in hranilnica d. d. likvidirala. Zavod se je osnoval pred 2 letoma z glavnico 60 milijonov kron.

Borza dne 17. aprila. Zagreb, devize: Dunaj 0.139 - 0.1405, Berlin 0.468 - 0.469, Budimpešta 2.15 - 2.25, Milan 492 - 494, Bukarešt 48, London 461 - 463, Newyork kabel 99 - 99,75, ček 98,75 - 99,25, Pariz 657,5 - 660, Praga 295 - 296, Švica 1795 - 1805, valute: dolar 97 - 98, avstr. krona 0.1385 - 0.1395, češke 288 - 292, lire 485 - 487,50, leji 47, funti 455, franki 650, napoleoni 350, elekti: Ljublj. kreditna 235 - 250, Slavenska 111 - 112, Praštediona 1020 - 1025, Dubr. paroplovna 1300, Trb. premogokopna 820 - 830.

Beograd, devize: Bukarešt 47 - 48, Berlin 0.4675 - 0.4680, Dunaj 0.1385 - 0.1388, Budimpešta 2.20 - 2.24, Solun 110 - 115, Praga 294 - 296, Zeneva 1795 - 1800, Milan 491 - 494, Pariz 658 - 660, Newyork 98 - 98,25, London 460 - 462, dolar 97,60 - 97,75.

Curih: Berlin 0.0260, Newyork 553, London 25,72, Pariz 36,70, Milan 27,25, Praga 16,42, Budimpešta 0,12, Beograd 5,60, Sofija 4,10, Varšava 0,130, Dunaj 0,007750, avstr. krona 0,007750.

Praga: Dunaj 46,35, Berlin 15,75, Rim 170,25, Budimpešta 76, Pariz 228,50, London 158,75, Newyork 34,20, Curih 613,75, Beograd 35,50, avstr. krona 45,75 lire 170,25.

Berlin: Dunaj 29,87, Budimpešta 47,2, Milan 104,338, Praga 63,241, Pariz 140,896, London 98,253,75, Newyork 21,156,97, Curih 383,838, Beograd 21,745.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik Pr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Krvavi kardinal

Zgodovinski roman

Oba mladeniča se zasmejeta in se ločita, popreje pa si stisneta roko. Bila sta, kakor so jih bralci gotovo že spoznali, markiz de Beauvron in grof de Montmorency-Bouteville.

Tri minute pozneje se iznova odpro vrata palače Chevreuse in na ulico stopi druga skupina zarotnikov, markiz de la Vallette, Cezar Vendomski in Anton Bourbonški s priimkom Veliki prior. Ti trije molče in se podajo k Sekvani, se obrnejo na levo ter odidejo v Louvre. Poslovijo se le z besedo: «Jutri torej!»

Pet minut pozneje stopi iz palače zopet druga skupina. To so naši štirje znanci, plemiči Fontrailles, Busiere, Chevers in Liverdan. Predno odidejo, jih Busiere še zadržuje:

«Gospodje, govoriti inoram... Toda govorimo stih!»

«In čemu tukaj?» vpraša Fontrailles.

«Takoj izveste. Predvsem: Gospodična de Lespars stanuje sedaj v tej palači.»

«Nadvojvodinja jej je tukaj odsto-

pila nekaj sob. To vemo.»

«Potrpajte! Takoj boste videli, zakaj ponavljam to, kar itak vemo vsi. Dovolite mi, da vas opozorim, da smo s tem, da smo spremljali lyonskega kardinala, storili slab čin napram sebi samemu!»

«Kako to?»

«Mi smo si bili zagotovili in prisegli: Gospod Trencavel je naša živa sramota. Kajti lotili smo se bariškega posla, poskusili smo ga napasti iz zasede in ga ubiti, v nedovoljenem, nevičeskem spopadu...»

Mrke kletve se šušljejo. Busiere pa nadaljuje: «Mi smo torej hoteli napasti Trencavela, on pa nas je odbil, tako da je on naša živa nečast in naša živa sramota.»

«Kaj hočete torej reči?» ga vpraša eden iz četvorice besno.

«Reči hočem: Gospodje, prisegli smo si, da ne bomo storili ničesar niti za gospodično de Lespars, niti za nikogar drugega na svetu, in da se tudi ne podamo v nikakršno opasnost, dokler bo živel Trencavel. Mi nismo več svoji! Je li tako?»

«Da, da, za vraga vendar!»

«Dobro torej; s tem, da smo nosili svoje življenje na trg za zaščito kardinala lyonskega, smo že storili proti svoji medsebojni prisegi, in kazen je

čakoj sledila, kajti tistega večera je bilo temu prokletemu Trencavelu mogoče, da je izkazal gospodični Annais veliko uslugo in jo rešil pred strašnim in velikim napadom, največjim, kar jih je bilo doslej izvršenih proti njej, in tudi najopasnejšemu...»

«To je res!»

«On jo je rešil, gospodje!»

Zobje zaskripljejo.

«In spremlil jo je do semkaj!...»

Gospodje, in sedaj vas vprašam: Gremo li tudi mi jutri v Fleury?»

«Če pa gre tudi ona!» odgovori Fontrailles naglo.

«Tudi če gre ona, ne smemo iti mi!»

«Ali pa, če gremo, moramo že popreje ubiti Trencavela!»

Busierovi spremljevalci se mrko pogledajo.

«Da, toda v to svrhu ga moramo poprej najti...» odgovarja Liverdan.

«Gospodje,» pravi Busiere, «jaz sem ga našel!»

Molk. Samo sopenje in včasih kakšna kletva. Pod plaščem grabijo prsti za mečev ročaj. «Kje je torej?» zarrenči končno Fontrailles.

«Tukaj!» pravi Busiere.

In s prstom pokaže na majhno kmečko hišico, na ono, katero smo popreje omenili in ki leži baš nasproti palači vojvodinje de Chevreuse. Tro-

ica se okrene, kakor da hoče stopiti proti tej hiši. Toda Busiere jih zadržuje.

«On je tukaj!» pravi. «Toda ne prenačimo se. Bodimo mirni, on že pride sam. Kajti tukaj se nahaja, da čuva in straži gospodično de Lespars. Dokler se bo ona nahajala v tej palači, tako dolgo bo tu in ostal v tej hišici. Gospodje, jutri ob devetih se sestanemo pred louvrsko palačo, in od tam se skupaj podajmo v to hišo. Je li tako prav?»

Trojica mu mrmraje odgovori: «Da!»

In tudi oni se razstanejo s pozdravom: «Jutri torej!» Ko odhajajo, se zopet odpro vrata palače in na ulico stopi zavita oseba. Na licu nosi krinko. Nekaj korakov oddaljena sledita dva vdana obožena služabnika. Zaskrinkanece pobiti vzdolž zidu, pri tem se drži ves zaviti in prihuljen, kakor nekdo, ki se nahaja na zabranjenih potih, le včasih se okrene, da vidi, ali mu obožena zaupnika še sledita.

Včasih se ustavi in posluša mir spečega Pariza. Potem si z rokavom otare mrzli pot s čela. Potem se stresne ves v strahu in naglo, kakor na begu, nadaljuje svojo pot in slaba vest ga podi.

Ta oznojeni plašni nočni romar in strahopetni zarotnik je vojvoda anžo-

vinski, Gaston, brat Lučvika XIII

V palači sta bila ostala samo še dva zarotnika. Bila sta grof de Chalais in pa vitez Louvigny. Zgodovinski sestane-

nek, na katerem so se bili zarotniki domenili, kako naj postopajo na ju-

trišnjem sestanku v Fleuryju, se je bil vršil v veliki orožni dvorani v pritlič-

ju palače.

Najpreje izgine Chalais. Toda ne odide skozi vrata, marveč se poda k

Marini, glavni komornici in zaupnici vojvodinje, v prvo nadstropje...

Drugi zarotniki pa so odšli po vrsti v skupinah, kakor smo jih videli.

V dvorani je ostal samo še eden udeležencev, ki se je bil ves čas držal pod obokom okna. Vojvodinja ga je bila ves čas gledala z nasmeškom.

Ta nasmešek naj bi mu bil povedal: «No, no, nikari tako, pojdi, pojdi, norček... Saj dobro vidite, da je že vse končano...»

Med živimi bitji je najbolj neizprosno bitje — zaljubljena ženska. Marija de Rohan-Montbazon je videla, da je Louvigny na smrt zaljubljen v njo. Že dolgo časa se zabava ona pri misli na to ljubezen. Odkar pa je sama zaljubljena v Chalaisa, se več ne briga za Louvignya in njegove ljubezni več ne vidi.

Mali oglasi

Glavni in državni davkom na inserate vred do 20 besedi Din 5.—, vsaka naslednja beseda 50 per. več. — Plača se vedno naprej (lahko tudi v zneskih). Na vprašanja odgovarja upravnica, ako je vprašanje priložna znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (1 Din).

Službe

Sobarica

z dobrimi spricvali išče službe v hotelu čez sezono. Govori slovensko in nemško. Cenjene ponudbe na upravo «Jutra» pod «Sobarica». 1339

Učence

star 15 let, ki ima veselje do trg., želi vstopiti na deželni v kako večjo trgovino z mesnim blagom. Naslov pove upravo «Jutra». 1342

Mlajšega mizararskega pomočnika, kateri ima veselje za učenje v polaganju parket, sprejme Ferdo Primožič, mizarstvo in parkete, Trnovski pristan št. 4. Sprejme se tudi vajenec. 1346

Potnik

1345 29 let star, zmožen slovenskega, nemškega in deloma hrvatskega jezika, z vedno trgovsko prakso, išče provizorskega zastopstva. Nastop takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe pod «Trgovski potnik», poštni predal št. 156, Ljubljana.

Samostojni knjigovodja

(bilancist), dober organizator, ušada moč, s takojšnjim nastopom za provinco se išče. Ponudbe z navedbo plačilnih poverilcev na upravo «Jutra» pod «Šter. 475». 1331

Laški, francoski, srbohrvaški in nemški korespondent z bančno prakso, strojepisec, išče zaposlenja za nekaj ur dnevno. Ponudbe pod «Jezikovni izvedenec» na upravo «Jutra». 1315

Prodaja

Napredaj

1373 je lesen paviljon na prostoru ljubljanskega velesojma, blizu glavnega vhoda, na glavni velesojmski ulici. Podrobne informacije daje uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Pozor!

1306 Originalna «Puch» nova drokolesa s torpedu in dobro pnevmatik po Din 1300—... Več najnovjših motorjev, novih in rabljenih ter različnih otroških vozičkov se po ceni prodaja. «TRIBUNA», Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Stanovanje

Stanovanje po možnosti v središčni Ljubljani, obstoječe iz dveh do treh sob z vsemi pritliklinami, se išče proti dobri najemini in event. nagradi. Resne ponudbe pod «Svetle sobe» na upravo «Jutra». 1343

Mesečno sobo,

1344 mehlirano, želi boljši gospod, najraje v bližini juž. kolo-dvora. Ponudbe pod «Kolo-dvor» na upravo «Jutra».

Na stanovanje

se takoj sprejme dijak. Naslov v upravi «Jutra». 1338

Sobo

z dvema posteljama ali s eno posteljo in divanom, išče zakonski par. — Ponudbe pod «Plača dobro» na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1320

Dopisovanje

Zenitna ponudba.

Trgovec in obrtnik, 38 let star, v prav prometnem kraju na deželi, z lepim lokalom za trgovino in obrt, s premoženjem okrog 1.500.000 kron, želi znanja v svrhu takojšnje zenitve z gospodično ali vdovo brez otrok. Bazume naj se na gospodinjstvo in biti mora trgovsko naoblašena. Tudi naj bi imela primeren kapital za povzdigo trgovine. Resne ponudbe s sliko poslati pod «Pomlad», poštno-ležerje Vrhnika G. R. 1286

Razno

Zamenjam transmisijsko (os in ležaje) 55 mm in 60 mm za one v meri 65 mm in 70 mm. Kupim vsako množico polidrugotirskih steklenic od kisle vode. Ponudbe pod «Hitro» na upravo «Jutra». 1327

Pozor!

Sprejmeta se na deželo dva družabnika z osebnim sodelovanjem, in sicer za trgovino z mesnim blagom ter za lesno trgovino. Potreben kapital za oboje skupaj 250.000 Din. Reflektira se le na izurjeno agilno moč. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Priporočljivo za dva brata». 1341

Novozidana hiša

z gostilno na Rakeku se prodaja. Natančneje se poizve v gostilni Kelc, Unec 105 pri Rakeku. 1328

Stavbena parcela

v Zgoraji Šiški ob Celovski cesti 650m² a Din 32 se prodaja. Več se poizve pri Francu Kubelju, Zgoraja Šiška pri Ljubljani.

ZA OTROKE:

oblekce, predpasniki, perilo, majice in druga oprema najceneje pri 28/II

A. Šinkovic nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg 19.

Uradnik

verziran v špedicijski stroki, perfekten korespondent, zmožen knjigovodstva ter srbohrvatskega in nemškega jezika

se sprejme.

Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe pod «Spedicija» na upravo «Jutra». 651

Proda se posestvo

633 pok. Josipa Rossija v Zagorju ob S., obstoječe iz vile št. 82 z vinskimi kletmi in hiše št. 24 z gospodarskimi poslopji in mlinom z vodno močjo. Pojasnila daje g. Tomo Koprivc, gostilničar v Zagorju. Ponudbe je staviti do 29. t. m. zastopniku dedičev notarju dr. Josipu Krevlu v Litiji.

Polnojarmenik in primerno lokomobilo

637 novo ali rabljeno, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe z opisom na upravo «Jutra» pod «Parva žaga».

Priporočila se Ivan Magdič

617 krojač Ljubljana, Gledališka ulica št. 2.

Zahtevajte v kavarnah, javnih lokalih, gostilnah in brivnicah „JUTRO“

69/1 Nepremotljive dežne plašče za dame in gospode priporočila trdka Ljubljana A. & E. Skabernè Mestni trg 10.

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnje so kakor usneno! Najbolje varstvo proti viagi i mrazu!

POZOR! Novost je moj patentirani kroj POZOR!

655 po najnovjšem vzorcu, ki ga ne sme pogrešati nobena dama, nobena deklica, ker je jako okusen. Po tem kroju si more vsaka samostojno, brez strokovne izobrazbe, brez posebnih navodil, vse toaletne predmete sama prikrojiti v vsaki velikosti. Na zahtevo pridem na dom. Cenjene dopise pod «Novost» na Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3, ki pove naslov.

Posestniki novih stavb

se vlijudno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejevanju novih stanovanj v poštah, in sicer: Velika izbira preprog vseh vrst, iz volne, jute, kokosovega vlakna in linoleja in umetniško izdelanih zastorov na kose in metre. Moketi in gobelini za prevleko otoman in divanov. Platno za rolete in verande. Različno posteljno perilo, kakor rjube brez šiva, gradl za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, živane odeje iz klota, kretona, volne in svila. 544

Cene primerne! Postrežba solidna! A. & E. Skabernè, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Prvovrstni laneni firnež

svetlorumen in svetlorjav, zajamčeno čist, v sodih in ročkah

terpentinsko olje, Dekalin

in laneno olje 461

nudimo po najnižjih dnevni cenah

HROVAT & KOMP., LJUBLJANA

Telefon Interurb. 30L. Brzojavke: HROVATPORT.

ZAHVALA.

Za ljubeznive izraze sožalja ob priliki prebridke izgube naše nepozabne dobre soproge, mamice, stare mame in tašče, gospe

MARIJE HACE

dalje za krasne vence in cvetje, kakor tudi pevskemu odseku Gospodarskega naprednega društva za šentjakovski okraj za ginljive žalostinke ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, izrekamo tem potem najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 17. aprila, 1923. 657

Žalujoče: rodbine Haca, P. Šterk, Naglič.

ZAHVALA.

Za srčno sočutje, izkazano povodom smrti našega nepozabnega

Tinkota Dereanija

kakor tudi vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

Žužemberk, dne 16. aprila 1923. 655

Žalujoči ostali.

Zdravilišče Rogaska Slatina.

Sezona: Maj - september. 83

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni. — Cene zmerne. Pred in po sezoni znaten popust. — Največja udobnost. Zahtevajte prospekte! Ravnateljstvo zdravilišča.